

Yönetmelikler

Turizm ve Tanıtma Bakanlığundan :

Profesyonel Turist Rehberliği Kursları ve Profesyonel Turist Rehberliği Yönetmeliği BÖLÜM I

Kapsam :

Madde 1 — 265 sayılı yasanın 8. maddesinin Turizm ve Tanıtma Bakanlığına verdiği yetkilere göre hazırlanmış olan bu yönetmelik, Profesyonel Turist Rehberleri yetiştirmek amacıyla kurslar açmak, kursları yürütmek, profesyonel turist rehberlerini yönetmek, denetlemek ve mesleki kuruluşlar ile yapılacak işbirliği esaslarını kapsar.

Bakanlık bu kursları anılan yasanın 16. maddesi uyarınca yürürlükte bulunan turizm ve tanıtma bölge müdürlükleri, il temsilcilikleri ve turizm bürolarının görev ve yetkileri hakkındaki yönetmeliğin 7. maddesine, kalkınma planlarında öngörülen turizm sektörüne ilişkin tedbirler ve hedefler paralelinde düzenler ve yürütür.

Turizm ve Tanıtma Bakanlığı dışında hiçbir kuruluş, hangi isim altında olursa olsun, turist rehberliği kursu açamaz, belge ve kimlik kartı veremez.

Madde 2 — Bölge Müdürlükleri bölgelerinde açılacak profesyonel turist rehberliği kursları ve bölgelerinde çalışacak profesyonel turist rehberleri ile ilgili işlemleri bu yönetmelik çerçevesinde yürütür.

Amaç :

Madde 3 — Yerli ve yabancı turistler ile konuklara Türkiye'nin doğal, tarihsel, arkeolojik ve sosyo kültürel değerlerini türkçe ve yabancı dillerde en iyi şekilde tanıtabilecek, onlara gezileri süresince yardımcı olabilecek ve doğru bilgiler verebilecek profesyonel turist rehberleri yetiştirme esaslarının ve yöntemlerinin saptanmasıdır.

Kursların Nitelikleri ve Uygulanması :

Madde 4 — Profesyonel turist rehberliği kursları «Ülkesel» ve «Bölgesel» olmak üzere iki türde açılır.

Ülkesel profesyonel turist rehberliği kurslarında Türkiye'nin tüm bölgelerinde profesyonel turist rehberliği yapabilecek nitelikte rehberler yetiştirilir. Söz konusu kurslar TUREM bulunan yerlerde tercihan TUREM'lerde, TUREM bulunmayan yerlerde tesbit edilecek uygun bir binada açılır ve süresi 6 aydır. Bu kurslar kazanan aday sayısının en az 35 kişi olması halinde düzenlenir.

Bölgesel profesyonel turist rehberliği kurslarında kursun açıldığı bölge müdürlükleri Türkiye'nin 7 coğrafi bölge bölümünün hangisi içine giriyorsa o coğrafi bölge içinde turist rehberleri yetiştirilir. Bu kurslar TUREM bulunan yerlerde TUREM'lerde TUREM bulunmayan yerlerde tesbit edilecek uygun mahallerde açılır. Bölgesel Profesyonel turist rehberliği kurslarının süresi 3 aydır. Söz konusu kurslar, kazanan aday sayısının en az 10 kişi olması halinde açılır.

Madde 5 — Bölge Müdürlüklerince kurs türleri, hangi dilden ne kadar rehberlere ihtiyaç duyulduğu mesleki kuruluşlarla yapılan temas sonucu öneri halinde Bakanlığa iletilir. Bakanlık bu öneriler ışığında kursun türünü, hangi dilden ne kadar rehberin kursa alınacağını belirler. Yıllık programlarda kurs tarih ve dönemleri ile açılacağı yerler yine bakanlıkça saptanır.

Madde 6 — Ülkesel ve bölgesel kursların bitiminden sonra yapılacak yurtiçi ve bölgesel uygulama gezilerinin tarihleri, güzergâhı ve programları iklim koşulları gözönüne alınarak Bölge Müdürlüklerinin önerisi ve Bakanlık onayı ile belirlenir.

Ülkesel kursların uygulama gezisi en az 25 gün, bölgesel gezilerin uygulama gezisi ise en az 10 gündür. Bu gezilerde görevlendirilecek profesyonel turist rehberlerinin meslekte en az 2 yıl deneyimli olması zorunludur.

Kurs Günleri ve Süreleri :

Madde 7 — Genel ülkesel, gerekse bölgesel kurslar resmi tatil günleri dışında her gün çalışma saatlerinden sonra en az ikişer saat olmak üzere yapılır.

Madde 8 — Ülkesel kurslarda kurs saati toplamı 240'ın, bölgesellerde ise kurs saati toplamı 120'nin altında olamaz.

Kursa Katılmak İsteyen Adaylarda Aranacak Nitelikler ve Belgeler :

Madde 9 — Lise ya da dengi bir okulu bitirmiş, sınav tarihinde 18 yaşını doldurmuş ya da 55 yaşından gün almamış, Bakanlıkça duyurulan yabancı dili ya da dilleri iyi derecede bilen, sağlığı Türkiye'nin her yerinde turist rehberliği mesleğini gereğince yapabileceği nitelikte olan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları profesyonel turist rehberliği kursları giriş sınavlarına aşağıdaki belgeleri Bölge Müdürlüklerinde kurulacak kayıt ve kabul komisyonuna vermeleri koşuluyla kabul edilir.

- Dilekçe (İlgili Bölge Müdürlüğüne hitaben yazılacak)
- Nüfus cüzdanı örneği
- Savcılıktan alınacak iyi hal kâğıdı
- 6 adet vesikalık fotoğraf
- Öğrenim durumunu gösterir belge veya noterden onaylı örneği
- Tam teşekküllü hastaneden alacağı rapor

Yukarıda belirtilen nitelikte olup, sayılan belgelerle başvuruda bulunan adaylara kayıt ve kabul komisyonunca onaylanmış fotoğraflı sınav giriş kartı verilir.

Seçme Sınavları :

Madde 10 — Kurslara katılabilmek için adayların seçme sınavlarında başarılı olmaları zorunludur. Seçme sınavı yeri, günleri ve süreleri Bakanlıkça saptanır. Sınavlar yapılacağı tarihten en az onbeş gün önce çeşitli yayın araçları ile duyurulur.

Madde 11 — Seçme sınavları, yabancı dil ve genel kültür olmak üzere iki grupta yapılır.

Kursa kabul edilebilmek için :

- a) Önce sözlü, sonra yazılı olarak yapılacak dil sınavında yeterli puan almak,
- b) Türkiye coğrafyası, Türk devrim tarihi, güncel olaylar vb. konularda test şeklinde yapılacak genel kültür yazılı sınavında yeterli puan almak.

Yabancı dil yazılı ve sözlü sınavlarının puanlaması ayrı ayrı 100 üzerinden değerlendirilir. Sözlü sınav için geçerli puan 70, yazılı sınav için 50'dir. Sözlü sınav sonuçları kesin olup itiraz edilemez. Yazılı sınavlara itirazlar genel kültür sınavlarından önce yapılmalıdır. Sözlü sınavlarında başarılı olamayan aday yazılı sınava ve genel kültür sınavına alınmaz. Genel kültür sınavında başarılı olmak için 100 puan üzerinden 70 puan almak gereklidir.

Seçme Sınavı Komisyonları :

Madde 12 — Profesyonel Turist Rehberliği Kurslarına kabul edilecek adayların sınavları, yabancı dil sınavı ve genel kültür sınavı komisyonları olmak üzere iki ayrı komisyonca yapılır.

a) Yabancı dil sınavı komisyonları :

Bakanlıkça her yabancı dil sınavı için ayrı bir komisyon oluşturulur. Bu komisyonlarda bir başkan ve en az bir üye bulunur. Komisyon başkan ve üyeleri sınav yapılacak dil ya da dilleri «Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Memur ve Hizmetlileri Yabancı Dil Bilgisinin Tespiti Hakkındaki Yönetmeliğin» 2 ve 3 üncü maddelerinde belirtilen Yurtdışı Turizm ve Tanıtma Müşavirleri ve Tanıtma Ataşeleri ve Ataşe Yardımcılığı sınavlarını kazanan kişiler arasından seçilir.

Ancak zorunlu durumlarda üyeler, o dili bilmeleri gereken meslek ve görevlerde çalışanlardan da seçilebilir. Bakanlık Makamınca komisyon başkanı olarak görevlendirilen yetkili, bütün komisyonlara da başkanlık yapar. Bu hususta da güçlüğü karşındığı takdirde, adaylar merkezde sınava tabi tutulurlar.

b) Genel Kültür Sınav Komisyonu :

- Komisyon Başkanı (Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğünden bir yetkili)
- Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğü ilgili biriminden bir yetkili
- Bölge Müdürü ya da görevlendireceği bir yetkili
- Komisyon Başkanının görevlendireceği ve varsa mesleki kuruluştan birer yetkiliden oluşur.

Sınavlar, yapıldıkları Bölge Müdürlüklerinde sonuçlandırılıp, adaylara duyurulur.

Kursa Devam Etme :

Madde 13 — Kursiyerlerin, hangi nedenle olursa olsun, ülkesel kurslarda toplam 24 saat, bölgesel kurslarda toplam 12 saatten fazla devamsızlıkları halinde kurslarla ilişkileri kesilir.

Ancak, daha sonra bölgelerinde açılacak aynı nitelikteki ilk kursun seçme sınavlarına girmektizin ve başlangıcından itibaren kursu izlemek koşulu ile kursa katılma hakları saklıdır. Bu hak ikinci bir kez verilmez.

Madde 14 — Hazırlanacak programlarda yer alan uygulama gezilerinin tamamına katılmak zorunludur. Zorunlu bir nedenle bölgesel ya da ülkesel gezilere katılmayan ya da geziyi tamamlayamayanlar bir defaya mahsus olmak üzere daha sonra açılacak aynı nitelikteki kursların gezilerine katılmaları veya tamamlamaları koşuluyla bitirme sınavlarına kabul edilirler. Zorunlu nedenlerle, belgelerle kanıtlanır. Belgenin kabulü veya reddine Bölge Müdürü yetkilidir. Bölge müdürlerince mazeretleri kabul edilmeyen kursiyerlerin kursla ilişkileri kesilir.

Kurs Öğretmenlerinin Seçimi :

Madde 15 — Kurs öğretmenleri, konularında uzmanlığı bulunan, ders verebilecek niteliklere sahip kişiler arasından, meslek kursları ile müştereken ilgili bölge müdürlüğünce saptanır. Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğünün gerekli incelemesinden sonra Bakanlık onayı ile görevlendirilir.

Kurs Konuları :

Madde 16 — Kurslarda okutulacak konular şunlardır :

- Genel Turizm
- Turizm Mevzuatı
- Turist Psikolojisi
- Turist Rehberliği Meslek Dersi
- Türkiye'nin Genel ve Turizm Coğrafyası
- Arkeoloji
- Sanat Tarihi
- Mitoloji
- Dinler Tarihi
- Türk Folkloru
- Edebiyat
- Sosyoloji
- Devrim Tarihi
- İlk Yardım

Bölgesel kursların programını ülkesel konularla aynı olmakla beraber, bölgeyi ilgilendiren konulara ağırlık verilir.

Kuramsal konular uygulanırken olanaklar ölçüsünde göze ve kulağa hitabeden araçlar kullanılır.

Kurslarda Okutulacak Konuların Kapsamı :

Madde 17 — Kurslarda okutulacak konular şunlardır :

a) Genel Turizm : (Ülkesel kurslarda 20 saat, bölgesel kurslarda 10 saat) Turizmin tanımı, tarihçesi, türleri, ulusal ve uluslararası turizm ve örgütleri, turizmin

ekonomik, sosyal ve politik yönleri, turistik tesisler, alt yapı ve özellikleri, Türkiye'nin dünya turizm hareketleri içindeki yeri.

b) Turizm Mevzuatı : (Ülkesel kurslarda 8, bölgesel kurslarda 4 saat) Türk turizm mevzuatı, gümrük pasaport ve vize işlemleri, Türk Parasını Koruma Mevzuatının turistlerle ilgili hükümleri, kambiyo ve döviz işlemleri ile ilgili genel bilgiler.

c) Turist Psikolojisi : (Ülkesel kurslarda 4, bölgesel kurslarda 4 saat) Turist psikolojisini etkileyici faktörler, grup psikolojisi.

d) Turist Rehberliği Meslek Dersi : (Ülkesel kurslarda 35, bölgesel kurslarda 15 saat) Turist rehberliğinin tanımı, gelişimi, Türkiye ve dünya düzeyindeki özellikleri, turist rehberliği dernek ve kuruluşları, turist rehberlerinin turistlerle, seyahat acentaları ve konaklama tesisleri, ulaşım kuruluşları ve turizm ile ilgili kuruluşlarla ilişkileri.

e) Türkiye'nin Genel ve Turizm Coğrafyası : (Ülkesel kurslarda 23 saat, bölgesellerde 14 saat) Türkiye'nin fiziksel, siyasal ve ekonomik coğrafyası hakkında bilgiler ve turizm coğrafyası, bölgelerin turistik, tarihsel ve doğal açıdan incelenmesi, çeşitli konaklama tesisleri hakkında genel bilgiler.

f) Arkeoloji : (Ülkesel kurslarda 40 saat, bölgesellerde 19 saat) Türkiye'de arkeolojik kazılar, eski eserlerin değerlendirilmesi, korunması ve onarımı, Türkiye'deki antik eserler ve müzelerin incelenmesi, arkeolojik terimler (Bölgesel kurslarda bölgenin arkeolojisine ağırlık verilir.)

g) Sanat Tarihi : (Ülkesel kurslarda 30 saat, bölgesellerde 14 saat) Özet halinde sanat tarihi, Anadolu'da yaşamış uygarlıklara toplu bakış, Hititler, Hellenistik Çağ ile Bizans, Selçuklu ve Osmanlı sanatları hakkında özet bilgiler, Türk uygarlığının Akdeniz ve dünya uygarlıkları içindeki yeri, çağdaş Türk sanat akımları ve sanat tarihi terimleri hakkında özet bilgiler (Bölgesel kurslarda bölgenin sanat değerlerine önem verilir.)

h) Mitoloji : (Ülkesel kurslarda 20 saat, bölgesel kurslarda 10 saat) Anadolu'da yaşamış çeşitli uygarlıklardaki mitolojik inançlara kısaca bakış ve Türk mitolojisi. (Bölgesel kurslarda bölgesel mitolojiye ağırlık verilir.)

i) Dinler Tarihi : (Ülkesel kurslarda 10 saat, bölgesel kurslarda 5 saat) Özet halinde dinler tarihi, Türkiye'de gelişmiş çeşitli dinlere ait başlıca merkezler.

j) Türk Folkloru : (Ülkesel kurslarda 10, bölgesel kurslarda 5 saat) Anlamı, Türk folkloruna kısaca bakış, yöresel-bölgesel ve ulusal Türk tiyatrolarının tanıtılması, halk müziği türleri, çalgılar, oyunlar.

k) Edebiyat (Ülkesel kurslarda 10, bölgesel kurslarda 5 saat) Dünya edebiyatının kısaca incelenmesi, tanınmış Türk ve dünya edebiyatçılarının kısa yaşamları ve yapıtları.

l) Sosyoloji : (Ülkesel kurslarda 10, bölgesel kurslarda 5 saat) Politik ve ekonomik doktrinler hakkında genel bilgiler, Türk toplumu ve tarihsel gelişimi, tarih boyunca Türklerde Devlet şekilleri.

m) Devrim Tarihi : (Ülkesel kurslarda 10, bölgesel kurslarda 5 saat).

n) İlk Yardım : (Ülkesel kurslarda 10, bölgesel kurslarda 5 saat).

Yukarıda belirtilen derslerin içeriği, ders öğretmenince gerekli görüldüğü takdirde genişletilip daraltılabilir.

Ülkesel kurslarda turist rehberliği meslek dersinin 10 saati uygulama ve 25 saati kuramsal olarak yapılır. Bölgesel kurslarda ise bu ders, 5 saat uygulama, 10 saat kuramsal olarak yapılır. Bu derslerin özelliğine göre seçilecek müzede, camiide, arkeolojik ya da antik yerlerde, kilisede, ilks ya da 1. sınıf otellerde, tatil köyü ya da kampinglerde, seyahat acentalarında uygulamalı olarak yapılır.

Yabancı Dilde Tez Hazırlama :

Madde 18 — Kuramsal derslerin bitiminden sonra, meslek dersi öğretmeni, uygulama gezilerinden önce gezi programında sıralanan bölgeler ya da yörelerde ilgili

çeşitli konuları kursiyerlere tez konusu olmak üzere saptanır. Kursiyerler bu konulardan birini seçerler. Seçtikleri konuyla ilgili olarak bildikleri yabancı dilde, ilgili resim ve planlarla geliştirilmiş bir tez hazırlarlar. Bu yazılı tez, gezlerin sonunda ve bitirme sınavlarından önce kurs yöneticisine verilir.

Bitirme Sınavları :

Madde 19 — Bitirme sınavları, mesleki bilgiler için Yönetmeliğin 14. maddesinde belirtilen 16 konuda ayrı ayrı test şeklinde yazılı, yabancı dilden sözlü olarak yapılır.

Mesleki bilgiler sınavının soruları, konulara göre Bakanlıkça hazırlanır ya da ilgili kurs öğretmenlerine göre hazırlattırılır. Değerlendirmede her ders için ayrı ayrı 100 puan üzerinden 70 puan alan kursiyer geçerli not almış sayılır.

Kursiyerlerin 18. maddeye göre hazırladıkları tez, gezi izlenimleri ve kurs süresince işledikleri konular yabancı dil sınavı komisyonunca değerlendirilir. Bu değerlendirmede tam puan 100 olup, geçerli puan 70'dir.

Başarısız kursiyerler Yönetmeliğin 22. maddesinde belirtilen bitirme sınavlarına katılırlar.

Bitirme Sınavları Komisyonları :

Madde 20 — Mesleki bilgiler ve yabancı dil bitirme sınav komisyonları Makam onayı ile aşağıdaki üyelerden oluşur :

a) Mesleki bilgiler sınav komisyonu :

Komisyon Başkanı (Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğünden bir yetkili) Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğü ilgili biriminden bir yetkili, Bölge müdürü veya görevlendirileceği bir yetkiliden oluşur.

b) Yabancı dil bitirme sınav komisyonları :

Yönetmeliğin 12. maddesinde belirtilen esaslar uyarınca oluşturulur. Bitirme sınavı kâğıtları sınavın yapıldığı yerde değerlendirilir. Bitirme sınavı tutanakları, mesleki bilgiler bitirme sınavı ile yabancı dil bitirme sınavı komisyonlarınca düzenlenir, imzalandıktan sonra sonuçları duyurulur.

Bitirme Dereceleri :

Madde 21 — Kurslarda başarılı olan kursiyerlerin sicil fişlerine sınavlardaki başarı dereceleri yazılır.

Başarı derecesinin hesaplanmasında; 14 konuda toplanan mesleki bilgiler sınavlarındaki puanlar toplamının ortalaması ile yabancı dil sınav puan ortalaması alınır. Buna göre :

130 - 139 arası orta,

140 - 179 arası iyi,

180 - 200 arası pekiyl'dir.

Bu dereceler sicil fişlerine işlenir. Kursları başarı ile bitirenlere bir «Kurs Bitirme Belgesi», bir «Kimlik Kartı» ve bir «Kokart» verilir. Bunların örnekleri Bakanlıkça saptanır.

Madde 22 — Bitirme sınavlarında başarı sağlayamayanlar, bir kereye mahsus olmak üzere kurs bitirme sınavlarının sonuçlandığı tarihi izleyen 3 aylık süre içinde Bakanlıkça saptanacak tarih ve yerde, başarısız oldukları konulardan bitirme sınavına alınırlar. Sınav tarihi ve yeri ilgili Bölge Müdürlüğünce duyurulur.

Madde 23 — Bölgesel profesyonel turist rehberliği kursunu bitirenler bitirme tarihinden en az iki yıl geçtikten sonra, kayıtlı bulunduğu Bölge Müdürlüğünden alacakları belgeyi Bakanlığa verecekleri bir dilekçeye eklemek suretiyle, Bakanlıkça açılacak bölgesel profesyonel turist rehberliği kursu bitirme sınavlarına girebilirler. Bu belgeleri Bakanlığa verenler bölgesel uygulama gezilerine katılırlar. Bölgesel uygulama gezisini tamamlayanlar 19. maddede belirtilen bitirme sınavlarına alınırlar. Bu sınavı başaranlar Bölgesel Profesyonel Turist Rehberliği belgesini alırlar.

Madde 24 — Daha önce rehberlik yapmış olup da rehberlik kimlik kartlarına yeni bir dil ekletmek isteyenler, Yönetmeliğin 11. maddesine göre istedikleri yaban-

ca dillerden sunava girerler ve başarılı olmaları halinde kimlik kartlarına bu dil kaydolunur.

Profesyonel Turist Rehberliği Kurslarının Denetimi ve Cezalar :

Madde 25 — Kuralların bu Yönetmeliğe ve Bakanlık talimatları çerçevesinde yürütülmesinden birinci derecede bölge müdürleri sorumludur. Bölge müdürleri kurs süresince ayda bir kez kurs'u denetler, düzenlediği raporu Bakanlığa iletir.

Gerektiğinde, Bakanlıkça görevlendirilecek ilgililerce de kurslar denetlenir.

Madde 26 — Kurs süresince (Kuramsal, uygulama ve gezi esnasında) kursun genel havasını bozan, akseten, kesintiye uğratan ya da engelleyen kursiyer ihtar cezası ile cezalandırılır.

İhtar cezaları kuramsal ve uygulamalı dersler esnasında ders öğretmenin yazılı isteği üzerine kurs yöneticisinin durumu Bölge Müdürlüğüne önermesi ile Bölge Müdürlüğüne verilir. Verilen ihtar cezası kursiyerlere yazı ile duyurulur.

Gezi esnasında işe ihtar cezaları kurs yöneticisine yazılı olarak verilir. Gezi dönüşünde durum Bölge Müdürlüğüne rapor edilir. Verilen ihtar cezaları ilgiliye ait işlemlerdir.

Kurs süresince toplam üç ihtar cezası alan kursiyerin kurs'a ilgili Makam onayı ile kesilir.

İDARI VE MALİ KONULAR

Kurs Yöneticisi ve Görevleri :

Madde 27 —

a) Kurs öncesinde :

- TÜREM'lerin olmadığı yerlerde kurs yerini sağlamak,
- Kurs için gerekli eğitim araç ve gereçlerini sağlamak,
- Öğretim görevlileri sağlamak ve Bölge Müdürlüğü aracılığı ile Bakanlığa önermek,

- Ders dağılım çizelgesini yapmak,
- Aday ve öğretmen devam cetvellerini hazırlamak,

b) Kurs süresince :

- Aday ve öğretmen devam cetvellerini tutmak,
- Kurs giderleri ile ilgili işlemleri yürütmek,
- Uygulama gezi programını ve gezi için gerekli hazırlıkları yapmak,

c) Kurs bitiminden sonra :

- Bitirme sınavı yer ve tarihini kursiyerlere duyurmak,
- Bitirme sınavına girmeye hak kazananların dil gruplarına göre listesini Bakanlığa iletmek üzere hazırlamak.

d) Bitirme sınavlarından sonra :

- Sınav sonuçlarını duyurmak,
- Bitirme sınavında başarılı olanlara ilişkin sicil fişleri, kurs bitirme belgeleri ve kimlik kartlarını düzenleyip sınav tutanağı ile birlikte bitirme sınavlarından sonra en geç 15 gün içinde Bakanlığa iletmek üzere hazırlamak,
- Kurs süresindeki olumlu ve olumsuz izlenimleri belirleyen ve önerilerini içeren kurs izlenim raporunu Bakanlığa sunmak üzere Bölge Müdürlüğüne iletmek.

Ders, Konferans, Sözleşmeli Personel ve Profesyonel Turist Rehberleri Ücretleri :

Madde 28 — Kurslarda, ders ve konferanslar vermek üzere görevlendirilen Bakanlık elemanlarına ve dışardan sağlanan kişilere, o yılın bütçe yamasında belirtilen ücretler üzerinden ödeme yapılır.

Uygulama gezilerinde görevlendirilecek profesyonel turist rehberlerine, Bakanlıkça o yıl için saptanan rehberlik ücreti ödenir. Ayrıca sözleşmeli olarak çalıştırılacak görevlilere ise statülerine göre uygun ücret ödenir.

Yolluklar ve Faala Çalışma Ücreti :

Madde 29 — Uygulama gezisi süresince, geziye katılan kurs yöneticisine o yılın bütçe yasasına göre geçici görev yolluğu verilir. Kursiyerlere yolluk verilmez.

Kurs süresince kurs yöneticisine, ülkesel kurslarda 240, bölgesel kurslarda 120 saati geçmemek kaydıyla ve o yıl bütçe yasasında belirtilen miktar üzerinden fazla çalışana ücreti ödenir.

Madde 30 — Seçme ve bitirme sınav komisyonlarında üye olarak görevlendirilenlere saat başına o yılın bütçe yasasında yer alan ücretler ödenir. Ancak, ücretlerin bir günlük tutarı 4 ders saati karşılığını geçemez.

BÖLÜM II**Profesyonel Turist Rehberlerinin Çalışmaları :**

Madde 31 — Bakanlıkça kendilerine Profesyonel Turist Rehberliği belgesi verilmemiş kişiler turist rehberliği yapamazlar. Aksi halde ilgililer hakkında savcılıklarca genel hükümlere göre yasal işlem yapılır.

Profesyonel turist rehberleri her yıl Ocak ayı içinde turist rehberliği kimlik kartlarını, varsa geçen bir yıl içinde faaliyette bulduklarını tevsik eden bir yazı ve o yıla ait yasal vergilerini ödediklerini belirleyen makbuz ile birlikte bağlı buldukları bölge müdürlüklerine, varsa meslek kuruluşları aracılığı ile, yoksa doğrudan başvurarak vize ettirmek zorundadırlar. Bu ay içinde vize işlemi yaptırmayan rehberler o yıl içinde mesleki faaliyette bulunamazlar.

Hangi nedenle olursa olsun iki sene üst üste vizesini yaptırmayan rehberlerin meslekle ilişkileri kesilir.

Bölge müdürlükleri her yıl en geç şubat ayı sonuna kadar vize işlemleri yapan rehberlerin isimlerini Bakanlığa, ilgili meslek kuruluşlarına ve o yerin emniyet müdürlüğüne bir liste halinde bildirir.

Madde 32 — Bölgesel Profesyonel Turist Rehberleri, kimlik kartlarında belirtilen bölgeler dışında rehberlik yapamazlar.

Profesyonel turist rehberleri, Bakanlıktan aldıkları kimlik kartlarını görev sırasında üzerlerinde bulundurmak ve Bakanlıkça verilen kokartları göğüslerine takmak zorundadırlar.

Madde 33 — Profesyonel turist rehberleri, kimlik kartlarında belirtilen yabancı dil ya da dillerden başka dilde rehberlik yapamazlar.

Madde 34 — Seyahat Acentaları ve turizm müessesesi belgesini haiz bulunan temsilci ancak 31. madde esasları dahilinde profesyonel turist rehberi çalıştırabilirler.

Madde 35 — Bölge Müdürlükleri, Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) ve varsa Turist Rehberliği meslek kuruluşları, profesyonel turist rehberliği ücretleri konusundaki önerilerini en geç Haziran ayı sonuna kadar Bakanlığa bildirirler.

Bakanlık, profesyonel turist rehberlerinin bir sonraki Ocak ayı başından sonra uygulanacak ücretlerini Temmuz ayı içinde ilgili kuruluşlara duyurur. Profesyonel turist rehberleri saptanan tarifinin üstünde ücret alamazlar.

Geliştirme Semineri :

Madde 36 — Turizm alanındaki gelişmeleri Profesyonel Turist Rehberlerine aktarmak amacıyla, Bakanlık en az iki yılda bir duyurusu bir ay önceden yapılmak üzere geliştirme ve inceleme semineri düzenler.

Bu seminerler yedi günden az, 21 günden uzun olamaz. Program, Bakanlık ve meslek kuruluşları ile birlikte hazırlanır.

Profesyonel Turist Rehberlerinin Denetimi ve Cezalandırılması :

Madde 37 — Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğü, Genel Müdür Yardımcıları, Bölge Müdürlüğü ve Yardımcıları ile Büro Müdürlükleri ve Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğünün teklifi ve Makamın onayı ile oluşturulacak elemanlar, Profesyonel Turist Rehberleri-

nin çalışmalarını gerektiğinde ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak denetler. İlgililer Yönetmelik hükümleri uyarınca gerekli işlemleri yapar ve durumu Bakanlığa bildirir.

Madde 38 — Seyahat Acentaları, Profesyonel Turist Rehberleri ile ilgili meslek kuruluşları ile diğer kişi ve kuruluşlar, Profesyonel Turist Rehberleri hakkındaki her türlü şikâyetlerini yörenin mülki yöneticilerine ve emniyet makamlarına, bölge müdürlüklerine, büro müdürlüklerine ya da doğrudan doğruya Bakanlığa yapabilirler. Bölge ve büro müdürlükleri komuyla ilgili olarak yerel yönetim yetkilileri ile ilişki kurarlar.

Doğrudan doğruya Bakanlığa yapılan şikâyetler yerinde incelettilir. Yerel kuruluşlara yapılan şikâyetler ise ilgili kuruluşun konu hakkındaki görüşü ile birlikte bölge müdürlükleri aracılığı ile Bakanlığa gönderilir.

Şikâyetler hakkında disiplin cezası verme yetkisi Bakanlığa aittir. Bakanlık Teftiş Kurulu Başkanlığından katılacak üyenin başkanlığında Hukuk Müşavirliğinden ve Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğünden birer üyenin katılımıyla ve Makam onayıyla oluşturulacak Disiplin Kurulu konuyu inceleyerek gerekli kararı alır. Alınan karar Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğüne iletilir. Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğü bu kararı rehberlerin bağlı bulunduğu Bölge Müdürlüğü, Seyahat Acentaları Birliği, Sendika, Dernek ve öteki kuruluşlara bildirir.

Bakanlıkta ve profesyonel turist rehberlerinin bağlı oldukları bölge müdürlüklerinde her rehber için ayrı ayrı sicil fişi tutulur. Verilen cezalar bu fişe işlenir.

Disiplin Cezaları :

Madde 39 — A) Aşağıdaki tutum ve davranışları saptanan profesyonel turist rehberlerine denetleme görevlisinin verdiği rapor üzerine doğrudan Makam onayı ile Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğünce ihtar cezası verilir :

- Rehberlik kimlik kartlarını görev sırasında üzerlerinde bulundurmamaları,
- Bakanlıkça verilecek kokartı göğüslerinde taşımamaları,

B) Aşağıda belirtilen hususların disiplin kurulunca saptanması halinde Profesyonel Turist Rehberlerinin belgeleri, kimlik kartları ve kokartları bir yıl süreyle geri alınır :

- Bakanlıkça o yıl için saptanan rehberlik ücretinden fazla ücret alanlar,
- Turistlere karşı gösterilmesi gereken saygı ve nezaketten kusur sayılacak davranışlarda bulunanlar,
- Turistlerin hakaret ya da ötekî uygunsuzluklarla karşılaşmalarına ya da güç durumlarına düşmelerine ilgisiz kalanlar,
- Vizesiz kimlik kartıyla çalışanlar,
- Kendisi ya da üçüncü kişiler yararına gezilerinin süre ve güzergâhını değiştirenler,
- Kimlik kartında belirtilen yabancı dil ya da dillerden başka bir dil ile rehberlik yapanlar,
- Mesleğin güven ve saygınlığını zedeleyici hareket ve davranışlarda bulunanlar,
- Turistleri ya da turistik kuruluşları parasal zarara sokanlar,
- Yetkililerce yapılacak denetimlerde bilgi vermekten kaçınanlar ya da gerçeği gizleyenler,
- Bir yıl içinde aynı suçtan ikinci bir ihtar cezasına neden olanlar.

C) Aşağıda belirtilen hususların Disiplin Kurulunca saptanması durumunda profesyonel turist rehberlerinin belgeleri, kimlik kartları ve kokartları iki yıl süreyle geri alınır :

- Ülke yararına aykırı ve turizme zarar verecek söz ve davranışlarda bulunanlar,

— Turistlerin satın alacağı eşyalara gerçek dışı indirim verip, değerlerini yükselterek yarar sağlayanlar,

— Turizme hizmet eden her çeşit kuruluşa gerçek dışı hesap düzenleterek çıkar sağlayanlar,

— Rehberlik belgesinin kısa süreli olarak geri alınması cezasından sonra bir yıl içinde ikinci kez rehberlik belgesinin kısa süreli geri alınması cezasına neden olanlar,

Madde 40 — Aşağıda belirtilen hususların disiplin kurulunca saptanması durumunda profesyonel turist rehberlerinin belgeleri, kimlik kartları ve kokartları iptal edilir :

— Ulusal onuru bozucu hareket ve davranışlarda bulunanlar,

— Bakanlıkça yapılacak geliştirme seminerlerine üst üste iki kez katılmayanlar,

— Eski eser niteliğindeki eşyanın yurt dışına çıkarılmasına yardımcı olanlar,

— Yüz kızartıcı suçtan hükümlü olanlar,

— Rehberlik belgesinin uzun süreli geri alınması cezasından sonra göreve başlayanlardan, iki yıl içinde ikinci kez rehberlik belgesinin kısa süreli veya uzun süreli geri alınması cezasına neden olanlar.

Diğer Hükümler :

Madde 41 — Profesyonel Turist Rehberleri belediyelerden vize almak ve harç yatırmak zorunda değildirler.

Madde 42 — 21 Mart 1974 gün ve 14834 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan Profesyonel Turist Rehberliği kursları ve Profesyonel Turist Rehberliği Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1 — 21 Mart 1974 gün ve 14834 sayılı Resmî Gazete'de yayınlanan Profesyonel Turist Rehberliği Kursları ve Profesyonel Turist Rehberliği Yönetmeliği'nin geçici 1. maddesinde öngörülen süre bu Yönetmelikle, Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren son kez olarak bir yıl uzatılmıştır. İlgililer bu bir yıl içinde eski kimlik kartlarını bağlı buldukları Bölge Müdürlüklerine başvurarak Profesyonel Turist Rehberliği kimlik kartı ile değiştirmek zorundadırlar. Aksi halde belgeleri geçersizdir.

GEÇİCİ MADDE 2 — Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce, Bakanlıkça açılan kurslar sonunda kendilerine bölgesel profesyonel turist rehberliği belgesi verilenlerin, bu Yönetmelik esaslarına göre yeni görev bölgeleri belirlenerek kimlik belgesinin yeniden düzenlenmesine ilişkin hususlar Turizm Eğitimi Genel Müdürlüğüne çıkarılacak bir talimatla düzenlenir.

Madde 43 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 44 — Yönetmelik hükümlerini Turizm ve Tanıtma Bakanı yürütür.

